

Αυτοβιογραφία

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Το χρονικό της ζωής μου (απόσπασμα)

Όταν διαγνώστηκα με ALS στα είκοσι ένα χρόνια μου, ένιωσα πολύ αδικημένος. Γιατί να συμβεί αυτό σε μένα; Εκείνη την εποχή σκέφτηκα πως η ζωή μου είχε τελειώσει και δεν θα μπορέσω να ξεδιπλώσω τις δυνατότητες που πίστευα πως είχα. Τώρα, όμως, πενήντα χρόνια αργότερα, μπορώ να είμαι απολύτως ικανοποιημένος με τη ζωή μου. Νυμφεύθηκα δύο φορές και έχω τρία όμορφα και ολοκληρωμένα παιδιά. Η επιστημονική καριέρα μου υπήρξε επιτυχημένη: πιστεύω πως οι περισσότεροι φυσικοί θα συμφωνούσαν ότι η πρόβλεψή μου για κβαντική εκπομπή από τις μαύρες τρύπες είναι σωστή, αν και δεν μου έχει αποφέρει μέχρι σήμερα το Βραβείο Νόμπελ, επειδή είναι εξαιρετικά δύσκολο να επιβεβαιωθεί πειραματικά. Από την άλλη, κέρδισα το ακόμη πιο βαρύτιμο Βραβείο Θεμελιώδους Φυσικής, που μου απονεμήθηκε για τη θεωρητική σημασία της ανακάλυψης, παρότι δεν έχει επιβεβαιωθεί πειραματικά.

Η αναπηρία μου δεν στάθηκε σοβαρό εμπόδιο στην επιστημονική εργασία μου. Στην πραγματικότητα, θα έλεγα ότι κατά κάποιον τρόπο με ωφέλησε: δεν ήμουν υποχρεωμένος να δίνω διαλέξεις ή να διδάσκω τελειοφοίτους, ούτε να συμμετέχω σε βαρετές, χρονοβόρες επιτροπές. Έτσι, ήμουν σε θέση να αφοσιωθώ ολοκληρωτικά στην έρευνα.

Για τους συναδέλφους μου είμαι απλώς ένας ακόμη φυσικός, αλλά για το ευρύ κοινό, έγινα πιθανότατα ο πιο γνωστός επιστήμονας του κόσμου. Κι αυτό, αφενός επειδή οι επιστήμονες με την εξαίρεση του Αϊνστάιν, δεν είναι γνωστοί όπως τ' αστέρια της ροκ, αφετέρου, επειδή ταιριάζω στο στερεότυπο της ανάπηρης μεγαλοφυΐας. Δεν μπορώ να μεταμφιεστώ φορώντας περούκα και μαύρα γυαλιά –με προδίδει η αναπηρική πολυθρόνα.

Η ζωή ενός διάσημου και εύκολα αναγνωρίσιμου ανθρώπου, έχει τα υπέρ και τα κατά της. Στα «κατά» θα μπορούσα να αναφέρω ότι ίσως δυσκολεύεται να κάνεις απλά πράγματα, όπως να πας για ψώνια, χωρίς να πολιορκηθείς από ανθρώπους που θέλουν φωτογραφίες, και ότι στο παρελθόν ο Τύπος έδειξε ένα αρρωστημένο ενδιαφέρον για την προσωπική ζωή μου. Αλλά τα «υπέρ», είναι πολύ περισσότερα. Ο κόσμος χαίρεται ειλικρινά όταν με βλέπει. Είχα το μεγαλύτερο ακροατήριο που υπήρξε ποτέ, ως κεντρικό πρόσωπο των Παραολυμπιακών αγώνων του Λονδίνου, το 2012.

Έζησα μια πλήρη και ικανοποιητική ζωή. Πιστεύω ότι τα άτομα με ειδικές ικανότητες πρέπει να επικεντρώνονται σ' αυτά που δεν τα εμποδίζει η αναπηρία τους να κάνουν, και όχι να λυπούνται γι' αυτά που δεν μπορούν. Προσωπικά εγώ, κατάφερα να κάνω τα περισσότερα απ' όσα ήθελα.

Hawking, S. (2013). *Το χρονικό της ζωής μου* (μτφ. Νέστορας Χούνος). Αθήνα: Τραυλός, 149-156.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Στο απόσπασμα ο κοσμολόγος Stephen Hawking εξομολογείται την επίδραση της αναπηρίας στην προσωπική και επαγγελματική του ζωή. Η αφήγηση γίνεται σε α' ενικό πρόσωπο, τα ρήματα βρίσκονται σε αόριστο χρόνο, το ύφος είναι έντονα προσωπικό (π.χ. «Όταν διαγνώστηκα με ALS ... μπορώ να είμαι απολύτως ικανοποιημένος με τη ζωή μου»), ενώ αφθονούν τα προσωπικά σχόλια (π.χ. «Πιστεύω ότι τα άτομα με ειδικές ικανότητες ... κατάφερα να κάνω τα περισσότερα απ' όσα ήθελα»).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η προσέγγισή μου είχε αρχίσει να εξελίσσεται σταθερά προς μια πιο προσωπική, πιο διάφανη μορφή συντονισμού της ομάδας και να απομακρύνεται από το ουδέτερο επαγγελματικό ύφος. Καθώς τα μέλη της ομάδας, όλοι χαλαροί Καλιφορνέζοι, μιλούσαν μεταξύ τους στον ενικό, άρχισα να αισθάνομαι όλο και πιο άβολα να χρησιμοποιώ το επώνυμό τους ή να τους απευθύνομαι εγώ στον ενικό περιμένοντας από εκείνους να μου μιλούν στον πληθυντικό, έκανα λοιπόν το συνταρακτικό βήμα να ζητήσω από την ομάδα να με φωνάζει «Ιρβ» και να μου μιλάει στον ενικό. Για πολλά χρόνια ακόμα, ωστόσο, εξακολούθησα να υπογραμμίζω την επαγγελματική μου ταυτότητα φορώντας τη λευκή ιατρική μπλούζα, όπως όλα τα υπόλοιπα μέλη του ιατρικού προσωπικού στο Νοσοκομείο του Στάνφορντ. Στο τέλος το κατάργησα και αυτό, γιατί κατέληξα στο συμπέρασμα ότι εκείνο που έχει σημασία στην ψυχοθεραπεία είναι η προσωπική εντιμότητα και διαφάνεια, όχι ή επαγγελματική αυθεντία. (Εκείνη την άσπρη μπλούζα δεν την πέταξα ποτέ -κρέμεται ακόμα στο πίσω μέρος μιας ντουλάπας του σπιτιού μου, ενθύμιο της ιατρικής μου ταυτότητας.) Αλλά, παρά το γεγονός ότι απεκδύθηκα την εξάρτηση του κλάδου στον όποιο ανήκω, εξακολουθώ σταθερά να τρέφω μεγάλο σεβασμό για την ιατρική επιστήμη και για τον όρκο του Ιπποκράτη με τούς πολλούς όρους του, όπως: «Θα εξασκώ το επάγγελμά μου με ευσυνειδησία και αξιοπρέπεια» και «Η υγεία του ασθενούς μου θα είναι ο πρώτος μου στόχος».

Yalom, I. (2018). *Αυτό ήταν η ζωή; Τότε άλλη μια φορά!* (μτφ. Ευαγγελίας Ανδριτσάνου). Αθήνα: Άγρα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Παρατήρησε την εξέλιξη της αφήγησης, χωρίζοντας το απόσπασμα σε επιμέρους ενότητες. Πώς η οργάνωση αυτή ενισχύει το μήνυμα που επιχειρεί ο συγγραφέας να αναδείξει;
2. Στο απόσπασμα παρατηρείται συχνή εναλλαγή χρόνων. Αφού τεκμηριώσεις την παρατήρηση αυτή, να εξηγήσει τη σκοπιμότητά της.
3. Με ποιες γλωσσικές επιλογές αναδεικνύεται ο προσωπικός τόνος του αποσπάσματος; Να εντοπίσεις τρεις από αυτές και να εξηγήσεις πώς συμβάλλουν στη δημιουργία του τόνου αυτού.
4. Γιατί ο συγγραφέας θεωρεί τη μετάβαση από την επαγγελματική αυθεντία στη διαφάνεια τόσο σημαντική; Ποια είναι η δική σου άποψη για τη στάση του αυτή;

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Σχεδιασμός – Δημιουργία: Αγγελάκος Κωνσταντίνος,
Μαγγανά Αναστασία, Πασσάς Ιωάννης, Χριστόπουλος Δημήτριος

Ημερομηνία ανάρτησης: 23/04/2025

Έκδοση: v1.0

Το παρόν αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 6010165, του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» που υλοποιείται από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2021-2027
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή